

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 5 frt — kr
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre . . . 1 „ 25 „
Községeknek, körjegyzőknek és
néptanítóknak:
Égész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyen szám 10 kr.

Kapható a kiadónivaltalban, Valentin Károly fia, Weidinger N., Engel Lajos, Hochrein József, Greiner Lipót kereskedésében és a dohánnyefőzödésében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (Lyceum nyomda épület) hol mindenkor a legutányosabb árak szabattak. Minden beiktatott hirdetés utaz. 30 kr. belyegdíj fizetendő.

Nyilt-térben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (Lyceum nyomda épület) küldendők.

Megjelenik minden szombaton

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Lyceumi nyomda épület.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A baranyamegyei gazdasági egyesület

1890. évi működéséről való elnöki jelentés.

Tekintetes Közgyűlés!

Bár a gazdasági egyesület működése minden egyesületi tag előtt nyitott könyv gyanánt áll, mégis elnöki állásomból kifolyóan kötelességemnek tartom, hogy egyesületünk mult évi működését röviden vázoljam.

Mint a kisdud patak, melyet gyenge vizerek táplálnak, csak csekély területet képes öntözni: ugy egyesületünk működése is, melynek szerény jövedelmét az egyesületi tagok által fizetett tagdíjak képezik, nagyszabású és költséges gazdasági kísérletek helyett csak jóakaró tanácsosai és pénz erejét meg nem haladó díjak kiosztásával törekedett a gazdaság egyes ágának emelkedését, sőt felvirágoztatását lehetővé tenni.

Első sorban fönttartja egyesületünk „Gazdasági Néplap” című szaklapját és noha a szerkesztéssel és kiadással járó költségek az egyesület évi jövedelmének felét emésztik föl, mégis minden tagjának díjtalanul adja, hogy ez által földmives népünk értelmiségét emelje és neki a sok gondnal járó megélhetésre kielégül szolgáljon. Azonkívül azon szerencsés helyzetben van egyesületünk, hogy a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministeriumnak 1890. évi július hó 5-én kelt 27838. számú leirata folytán kegyesen megengedte, miszerint lapunk derék szerkesztője a lapot továbbra is szerkeszthesse.

Hálával kell megemlékeznem a nm. földmívelésügyi m. kir. ministeriumnak azon kegyességéről, melynél fogva bika vásárlási alapunkat mult évi június hó 18-án kelt 24692. számú kegyes leirata értelmében 1500 frttal növelte anélkül, hogy az egyesület hasonló összeg lefizetésére kötelezetetett volna és így a nevezett alap 4500 frtot képez, mely összeg helyes kezelés mellett elégnék bizonyult arra, hogy a megye területén szükséges bikák beszerezhetők legyenek.

Méltó elismerést és igaz köszönetet kell szavaznom elnöktársam, Otcaska Géza urnak, mint a bika vásárlási tenyészalap híj kezelőjének, aki fáradhatlan szorgalmánál fogva a mult évben is 76 drb. bikát helyezett el megyénk területén többnyire községekben, sőt megbízható kezelése folytán tonamegyei községek és Vasmegeye gazdasági egyesülete is bizalommal kereste meg őt és a megye területén már el nem helyez-

hető bikákból nekik is juttatott. Nem szükséges eléggé hangsúlyoznom, hogy egyesületünk ezen eljárása a megye szarvasmarha tenyésztésében már is údvös javulást mutat; de még inkább általános lesz a haszon, ha népünk mindenütt annak belátására jut, hogy hibás és törpe apaállatok kóros utódokat nemzenek és így a helyes tenyészállatok beszerzését az egyesület utján eszközlik. A szarvasmarha tenyésztés emelésére egyesületünk a lefolyt évben két szemlét tartott. Az egyik június hó 1-ső napján Sásdon tartott, a melyre 270 fél által 400 drb. szarvasmarha lón behajtva. Örömmel győződött meg egyesületünk, hogy Hegyháton a szarvasmarha tenyésztés szép virágzásra jutott. Miután a magas ministerium a szemlék díjazására kegyesen utványozott 300 frtot csak a szemle megtartása után engedélyezte és azt az egyesület előre számításba nem vehette, a kiosztott díjakat is szerény anyagi erejéhez mérten állapítható meg 22 fél között 342 frt 20 kr. értékű gépek és gazdasági eszközök lőnek díjakban kiosztva, azonkívül 25 fél lőn díszokmánynyal kitüntetve.

Az augusztus hó 17-re tervezett villányi szarvasmarha szemlé a közbejött száj és körömfájás miatt kénytelen volt az egyesület elhalasztani és október hó 19-én lőn megtartva, amelyre 89 fél által 131 drb. szarvasmarha hajtattott be. Hálával kell itt megemlékeznem a nm. földmívelésügyi m. kir. ministeriumról, aki 300 frtot volt kegyes szemlék díjaira az egyesület rendelkezésére bocsátani, azonkívül a belyei, dárdai, pécsi püspöki, németbólyi, úszóghi és selyei uradalmak nagylelkű tulajdonosainak. akik kegyes adakozásaikkal lehetővé tévők, hogy az egyesület a kiállító köztött magasértékű díjakat osztogatott ki.

Igy lőn lehetséges, hogy 20 fél között 1038 frt és 99 kr értékű díj osztogatott ki részint tenyészállatokban, részint célszerű gazdasági eszközökben.

Az egyesület háláján kívül az Eg áldása legyen a kegyes adakozók leg-szebb díja, akik népünk anyagi helyzetének javításában kegyes adakozásaikkal az egyesületnek segítségére jövének. Ugyanezen alkalommal kilencen lőnek díszokmányokkal kitüntetve.

Kedves kötelességet vélek teljesíteni akkor amidőn megyénk közkedveltségi főispánjának, méltóságos Kardos Kálmán urnak, ugy megyénk fáradhatlan és minden hasznosért, ami a nép anyagi

felvirágoztatását célozza, hevülni tudó alispánjának, nagyságos Szily László urnak, a szemléken való megjelenéstükért az egyesület forró köszönetét tolmácsolom. Egyuttal köszönetemet fejezem ki ugy a bíráló, valamint a rendező bizottság tagjainak, akik ernyedetlen munkásságukkal nagyban hozzájárultak, hogy megtartott szemléink ily fényesen sikerültek.

Hogy a szőlőinket végpusztulással fenyegető phylloxera vésszszel szemben a népet védelmi munkásságra serkentstük, a lefolyt év folyamán Pécsváradon kísérleti amerikai szőlőtelepet létesítettünk, azonkívül Helesfa község számára ki-eszközölttük 15 ezer drb szőlővesszőt, mely községben a kísérleti telep ez év folyamán fog életbe lépni. Elismeréssel adó-zom ezen alkalommal Dezső Miklós urnak, borászati vándortanárnak, aki fáradhatlan ügy buzgalommal sietett az egyesületet terve kivitelében támogatni.

Figyelemmel kísérte egyesületünk a lefolyt évben tartott bécsi gazdasági kiállítást és annak tanulmányozására az egyesületi titkárt és lapunk szerkesztőjét küldte ki, hogy szerzett tapasztalataikat az egyesület lapjában közzétéve, megynék földmives népének okulására fordítsák.

Eleget kívánt tenni egyesületünk a mult évi közgyűlés határozatának, mely szerint megynék területére külön borászati vándortanár küldését rendelje el, a magas ministerium, illetőleg az itt székeio vándortanárnak kizárólag megynék területén alkalmazását, miért is mult évi január hó 20-án kelt 11. számú kérvényünkben kerestük meg a nm. ministeriumot; ámde a nm. ministerium kérelmünket azon érveléssel utasítá el, hogy a költségvetés keretén belül annak nem tehet eleget.

Ami az egyesület többi működését illeti, tartott az egyesület a lefolyt év folytán egy közgyűlést és 8 igazgató választmányi ülést, azonkívül elintézte a magas ministeriumtól érkezett több rendbeli leiratot.

Az egyesület tagjai jelenleg:

alapító tag	30
rendes tag évi 5 frttal	173
” ” ” 1 ”	335
összesen	538

Fájdalommal kell e helyütt is azon csatlásról megemlékeznem, amely egyesületünket két buzgó igazgató választmányi tagjának u. m. Mendlik Agoston és Bartosságh Imre elhunytával érte.

Emléküket tisztelettel őriz meg az egyesület.

Az egyesület pénztári állapotát a kiküldött bizottság megvizsgálván, minden tételben helyesnek találta, miért is egyesületi pénztárnoknak, fenntartva a fenntartandókat, a szokásos fölmentvényt megadni kérem.

A pénztár jelenlegi állapota:

bevétel	1927 frt 55 kr.
kiadás	1824 „ 86 „
összesen	103 frt 69 kr.

Midőn ezekben egyesületünk mult évi szerény működését röviden előadni szerencsés valék, előlki jelentésem szives tudomásul vételét kérem.

Pécsen, 1891. évi január hó 12-én.

Nádasy Kálmán,
kir. tanácsos és egyesületi elnök.

A tulajdon védelmére.

Az ország megyéi közül alig van még egy, melyet a bányatörvény kilátásba helyezett reformja jobban érdekelne, mint Baranyavármegyét, melynek területe alatt óriási területű kőszénrétetek vannak, gazdag jövedelmet hajtva tulajdonosainak és tetemesen emelve a föld értékét.

Érthető tehát az a megdöbbenés, melyet a bányatörvény reformjára vonatkozólag elterjedt azon intentio, mely szerint a szén — az eddigi jogszokástól eltérőleg — megszűnnék a föld tartozéka lenni — nálunk is, országwide is általánosan keltett, nem lévén az ily irányú törvény más, mint megfosztja a földbirtokosnak földje méhének gyümölcsétől.

Nem tudunk elképzelni okot, mely ily irányú törvény hozatalát jónak, célszerűnek, szükségesnek bizonyítaná és nagyon természetesnek találjuk, ha az ország legkiválóbb szenterületeinek képviselői és birtokosai a törvény javaslat képtelen rendelkezése ellen mozgalmat indítva tömörülnek és emlékiratot dolgozva ki, sorban tisztelegnek a kormány tagjainál, kérve a javaslat kifogásolt részének elejtését, a mi, hisszük, hogy meg is fog történni; jelenkező esetben: szerzett jogokról és igen sokakra nézve a vagyon utolsó foszlányairól lévén szó, a végtelenségig menő tulajdonvédelmet is akadátolnak és szükségesnek tartjuk és midőn kijelentjük, hogy teljes mértékben csatlakozunk a tervezett bányatörvény említett rendelkezésének ellenzőihez, közöljük az e tárgyban kidolgozott és a pénzügyministerhez valamint a kormány több tagjához fölterjesztett emlékiratot, melynek tartalma a következő:

Nagyméltóságú Minister Úr!
Kegyelmes Urunk!

Nagyméltóságú ama emlékeztetés beszédben, mely mellett az 1891-iki költésérvetést a képviselőhöz elé terjesztette, felemlíteni méltóztatott hogy új bányatörvény dolgoztatott ki, a mely javaslat oly időben fog a képviselőhöz elé terjesztetni, hogy az még a jelen állászakban emelkedéssé törvényerőre. Excellenciát e kijelentés óta a szak- és napisajtók ismétlenül foglalkoztak a bányatörvény ez elkészült javaslatával és a közlemények szerint a javaslat a kőszénre nézve gyökeres újítást tartalmaz. A javaslat ugyan is szakit a jelenleg fennálló álla-

pottal, mely szerint a kőszén a földbirtok tartozékát képezi és a kőszén megváltónak; a földbirtoktól függetleníthetőnek jelenti ki. Noha a közlemény semmiféle hivatalos adat által nem nyert megerősítést; mégis nagy aggodalmat okozott az érdekelte földtulajdonosok között, mert még élénk emlékezetben van a fellélt nagy méltóságú földművelési- ipar és kora-kezelőügyi miniszterium által évekel közölt bányatörvényjavaslat, melynek hasonló intézkedése állás-foglalásra készté a föld- és bányaparvallalatos tulajdonosait. Az élénk ellenzés, melyly-l ama javaslat találkozott még az előkészület stádiumában meghíusítá a kidolgozott javaslatot. Létézett és létezik tehát oly áramlat mely ily intézkedés behozatalára törekszik, — ép azért, noha valószínűtlenné látszik a közleményt az érdekelte körök Budapestén tanácskozása gyűlétek össz. A d-cember hó 2-án nagy érdeklődés mellett lefolyt értekezlet egyhangúlag amandamentnek adott kifejezést, hogy ha ily intézkedés tervezetnek, akkor ez egy a köz- mint a magánérdekre nézve rendkívüli károkkal járna. Elhatározta tehát az érdekelte, hogy kérvényileg fog járulni Excellenciához, a neán tervezett intézkedés abbanhagyását szorgalmazandó. A kérvény átadásával az érdekelte a mely tisztelettel alulírta azt bízta meg, kik annál nagyobb készséggel fogadták el a megírtatkozó megbízást, mert biztos ama remény, hogy Excellenciát felvilágosítva ama reform káros hatása felől, létező üdvösnek bizonyult jogállapot további békés fejlődését fenntartani lesz kegyes.

A magyar törvény álláspontja úgy 1848 előtt mint 1848 után mindig az volt, hogy a kőszén a földbirtok tartozéka, mely felett a földtulajdonos beleegyezése nélkül inkézkedni nem lehet, — a kőszén tehát hazánkban soha sem tartozott fejedelmi regalék közé.

Mária Terézia alatt kezdtek Magyarországon először kőszénket fejteni s már II. József alatt vita fejlődött ki az akkor egyesített magyar-erdélyi udvari cancellária és a kamara között a kőszénbányászat jogi természetére nézve s a cancellaria véleményéhez képest ki lett mondva, hogy a kőszén a földesúr tulajdona.

Ezen jogi állapot tartott 1854-ig, a midőn az absolut hatalom az ő felsége uralkodása alatt álló összes országokban a jog unificatióját tűzvéni ki célul, országwide bányatörvényt alkotott és hozott be Magyarországon ép egy, mint az érvök tartományokban. Azonban még az 1854. évi május 23-án kelt császári nyilatkozással elő-beléptetett törvény is, melynek nyíltan bevalott célja a hazai jog eltörlése volt, világosan elismerte, hogy a magyar jog szerint a kőszén a földbirtokosnak kezeze tartozékát, sőt ezen nyilatkozással mégis annyira jogszételt volt, hogy akkor, midőn a kőszénkutatás szabadságának elvet proclámálta, két fontos kivételt tett a hazai jog és a földbirtokos érdekében, az a történelmi intézkedésekben ugyanis kimondotta először azt, „hogy öt éven át ott, hol a kőszén eddigelő a földtulajdonosok kezeze tartozékát, a földtulajdonosnak és jogutódának szabadságában áll mindenkit a kőszén használatából kizárni és az ily ásványok vajasát maga üzni. (Alt. bányatörvény 284. §.)

Kimondotta az osztrák bányatörvény második szor, „hogy ha a földtulajdonos e kedvezményezett öt éven túl magának akarja biztosítani a jogot a kőszén vajasára, köteles ez akaratát az év lejártá előtt az illetékes bányabírósnál bejelenteni.”

Teszt még ez absolut törvény is világosan elismerte, hogy a hazai jog urama alatt a kőszén a földbirtok tartozéka volt és ezzel előlétben álló intézkedéseknek határnyait a tulajdonosra nézve kedvező határozatok által némleg enyhíteni igyekezett.

Az alkotmányos acra beköszöntésével összeült országbiroi értekezlet előszérűsi szempontból fenntartotta ugyan az absolut uralom által behozott bányatörvényt, ámde a kőszénre nézve módosította ennek határozatait. A kőszén tekintetében ugyanis visszaállította a régi magyar jogot s kimondotta „hogy a földbirtokos beleegyezése nélkül kőszénkutatási annál kevésbé bányászati adományt nyerni nem lehet.”

Az országbiroi értekezlet azonban a változott viszonyoknak megfelelően kiegyesítette a határozatát azzal, hogy ott, hol az urbéri rendelkezés már befejezetett, a kőszén kivétel nélkül minden birtokosnak képezi tartozékát. Megszüntette így a régi hűbéri jog maradványát s helyébe azon elvet állította, hogy a kőszén minden földtulajdon tartozékát képezi, megilleti tehát ép ugy a nemesi, mint a volt urbéri birtokot, úgy hogy ma a szén tulajdona nem egyesek kiváltsága többé, hanem oly jog, mely minden birtokost egyaránt illet meg.

Ezen a jogelven épült fel s fejlődött ki Magyarországon kőszénipar. — ezen az alapon alakultak meg a kőszénparvallalatok, a melyek a földbirtokostól jelentékeny áldozatokkal megszereztek a kőszénjogot. A földbirtokosoknak biztosított e jog alapján költettek hosszú évekre Északmagyarországon, Pécs és Esztergom környékén kőszén iránti szerződések és a létező jogállapot birta arra egyes vidékek földbirtokosait hogy nagy árdozatokkal helyi érdekk vasutakat létesítsenek azért, hogy a kőszénbányászatnak újítat egyenlőség. Legyen szabad a szamos pátá közül erre vonatkozólag csak az esztergom-üzérót, kassa-tornai és a mátrai helyi érdekk vasutakat felemlíteni.

És hogy maga a magyar kormány is nyíltan kifejezte, hogy az országbiroi értekezlet által a kőszén tekintetében visszaállított magyar jogot óhajja ezentul is érvényesen fenntartani, arra azve legjobb bizonyíték az az eljárás, melyet e kérdésben a legújabb időkk követett.

Midőn ugyanis a kormány a telegkönyvi betétek szerkesztése iránt törvényjavaslatot terjesztett elő, abba az igazságügyi bizottság kezdeményezésére és a szakminister hozzájárulásával azon rendelkezés véteztet fel, hogy a kőszénkutatási, kőszénbányászati és kőszénkiaknázási jog a telegkönyvben bekebelezhető jogok közé tartozik.

Ezen intézkedés, melynek célja volt a földtulajdonostól megvett kőszénkutatási és kiaknázási jogot addig is még az adományozás és bányatelegkönyvezés tárgyává válhatik, mint önálló jogot minden esély ellen biztosítani, osztatlan helyesítésre talált és szentesítést is nyert az 1886: XXIX. t. cz. 76. §-a 3-ik pontjában, sőt a törvényhozás felhatalmazta az igazságügy-ministert arra, hogy ez irányban módosítsa a fennálló telegkönyvi törvényeket.

A törvényhozás bizonyára nem rendelkezett volna akként, ha nem óhajtott volna megmaradni a magyar jog álláspontján s ha elérendő célul nem a létezőnek fenntartását, hanem a hosszas jogfejlődés által a birtokosoknak biztosított jogok elvételt tűzte volna ki.

A magántulajdon alapján szolgált jogrendszernek ily felette nagy megváltozása mindig megingatja a tulajdon szentségébe vetett hitet, mert egyesek vagyonát kobozza el, ily rákötött intézkedések csak nagy történelmi átalakulások által okolhatók meg, midőn a fennálló társadalmi és gazdasági állapotok tarthatatlanokká bizonyultak, ezeket tehát meg kell változtatni. Ily esetekben szükséges az állam beavatkozása, de még ily viszonyok között is az állam ha csak forradalmi utra lépni nem akar, a szerzett jogokért legalább aránylagos kárpótlást szokott nyújtani.

A francia forradalom 1789-iki törvényhozása legradicálisabban bánt el a létező magánjoggal, de még ezen forradalmi törvényhozás is, midőn 1791-ben Mirabeau ékesszólásától elragadtatva, a bányákat a nemzet rendelkezésére bocsátotta, a birtokosnak feltétlen elsőbbséget biztosított minden harmadik személylyel szemben feltéve, hogy a bányászat üzésére elégséges területtel rendelkezik. Tehát még a constituante sem nyílt szerzett jogokhoz, oly kiméltelenti, mint a hogyan Nagyságod szakközeei ezt tervezik.

Angliában, mely több szenet producál, mint az egész continens, a kőszén a földbirtokosnak képezi tartozékát és ezen par excellencie ipart országban, hol az iparnak érdekei a törvényhozás kiváló és folytonos gondoskodásának tárgyát képezik, melynek törvényozása a lefolyt évtizedben meglehetősen radicális irányt vett, nem

gondoltak oly intézkedésre, minőt a magyar bányatörvényjavaslat tervez.

Poroszországban 1865 ben új bányatörvény alkotott; a hozott bányatörvény az ottani viszonyoknak megfelelőleg a köszén szabad kutatásának alapján áll, mert Poroszországban hosszú idő óta a köszén nem képezi a földbirtoknok tartozékát. Amde Poroszország egyes provinciáiban, ott, hol az ugynevezett nyugatporoszországi tartományi jog volt általában, valamint Szászországtól elbitorított területeken és a bekebelezett harnoverai királyság déli részeiben a köszénre nézve más volt a jogfejlődés, itt ugyanis a köszén mindig a földbirtoknok keze tartozékát. És Poroszország, mely a jog unificatioja felé törekszik, szükségesnek tartotta ezen provinciákra nézve kivételt statuálni s ezekre nézve fentartani az ott uralkodott ana állapotot, mely szerint a köszén a földbirtoknok tulajdona és annak beleegyezése nélkül ki nem aknáztató. Azonban Poroszország és példáját követve több nemzet állam más uton is bebizonyították a jog iránti tiszteletüket.

A törvényben ugyanis taxative sorolták föl a szabad ásványokat. A névleg meg sem említett ásványok, mint a phosphorid, strontianid stb., mint a melyeket a történeti fejlődés ez országokban sem vett fel a szabad ásványok közé az új törvény uralma alatt is megmaradtak a föld tartozéknak. Tehát még ez állatok sem terjesztették ki a szabad ásvány fogalmát oly ásványokra, a melyeket a történeti fejlődés sem jellegzetes szabadoknak, ez országokban soha sem gondoltak arra, hogy a földtulajdonosoktól elkövetkezzenek oly jogokat, a melyek a föld tulajdonosait összekapcsolják voltak!

Ily nagy a művelt nyugaton a szerzett jogok iránti tisztelet. Valóban megfontolandó, hogy tanácsos-e nálunk ettől eltérni, tanácsos-e szakítani ama jogtisztelével, melyet szerzett jogok iránt a magyar törvényhozás mindig viseltetett.

Megfontolandó ez különösen hazai viszonyok között. A közlekedési eszközök hányánálunk gátolta a köszénbányázat fejlődését. Ily körülmények között nehéz vala a köszénbányászatra fektetni jelentékeny tőkét, mert a köszénbányázat csak nagyobb mennyiségű köszén termelésénél fizeti ki magát, kisebb termelés nem hozza meg az ez iparvállalatba muhatatlanul teendő nagyobb befektetésnek kamatait s nem térül meg azon kiamásokkal, melyek különösen a köszénparánál munkások építése, a munkások szellemi és anyagi érdekeinek gondozása stb. okoznak.

Közlekedési eszközök és a fagyasztás hiánya miatt hazánk csak egyes vidékein fejlődhetett ki a köszénipar és csak a legnagyobb igazságtalanság ronthatja fel azt a körülményt, hogy az ország egyes vidékein a köszénipar nem fejlődött ki, a földbirtokosoknak.

Most jobbra fordultak a viszonyok. Az állam által hozott nagy áldozatok, a kormány öntudatos és nagy szabású közlekedési politikája, törvényhatóságok és egyesek vállaltat erre a közlekedési eszközök egész hálózatát létesítették. A hozott áldozatokhoz járult az ország minden osztálya, de bizonyára a legnagyobb rész jutott e tekintetben is a magyar földbirtokos osztálynak s most, midőn a földbirtokos osztálynak reménye van, a bírta alatt rajtő községet értékesíteni, most tervezetnek oly intézkedés, mely a földbirtokosok közénjogát elköbzóná és a szerzett jogát a szabad kutatás példájával dobóná oda?

A tervezett jogfelosztás indokolására egyebek között arra is történik utalás, hogy a szent korona egész területén egységes alapon kell a bányatörvényt megalkotni, már pedig az erdélyi részekben és Horvát-Szlavonországban az osztrák bányatörvény határozatai vannak érvényben, melyek értelmében a köszén nem képezi a földbirtoknok tartozékát. Ezen jogállapotnak megbojtyítás nem mutatkozik célszerűnek, a szűkebb értelemben vett Magyarországnak is, tehát szakítani kell a jogtörténeti fejlődéssel és behozni azon jogrendszert mely az erdélyi részekben és Horvát-Szlavonországban bevált.

Nem akarunk most arra utalni, hogy hazánk Királynagón tulj részében, valamint Horvát-Szlavonországban mily csekély a köszén-

bányászat a Magyarországhoz képest, mert a kérdés közgazdasági részével később fogunk foglalkozni.

Tisztán jogi szempontból tekintve a kérdést, igaz, hogy az országbírói értekezlet határozatai hazánk e két részére nem terjedtek ki, mert 1861 ben Erdély nem volt képviselve a magyar törvényhozásban, Horvát-Szlavonországot pedig az abszolút uralom tényleg elszakasztotta tartotta az anyaországtól. Ez okokból a magyar állam e két részében továbbra is a mai napig érvényben maradt az osztrák ált. bányatörvény és a köszén szabad kutatásának intézménye.

Amde lehet-e ebből helyesen azt a következtetést levonni, hogy az ország tulajdonok nagy részének jogrendszere a kisebbség kedvéért annak érdekei szerint szenvedjen változást? Ha az erdélyi részek és Horvát-Szlavonországban a köszénipar a szabad kutatás és állam általi adományozás rendszerén épült fel, ha ezen területeken a köszének a föld tulajdonosával való egyesítése zavart okozna, a minek fejtegetésébe most bocsátkozni nem szándékozunk, akkor ebből csak az következtethet, hogy tartassék fen az ország érintett részeiben az ott tényleg létező jogállapot, ugy a mint ez más államokban is történt, a nélkül, hogy abból a jogegységre nézve bármely érezhető hátrány származott volna. Az érintett kivételes jogállapotok fentartása nem fogja akadályozni a bányatörvények egységes megalkotását, a mint nem akadályozta azt még más országokban sem.

Igénytelen nézetünk szerint nagy viszályság volna azt követelni, hogy az állam területének és népességének tulajdonok nagy része a maga jogviszonyait, a maga intézményeit a kisebbség érdekei szerint alakítsa át.

Nagyméltóságú Minister Ur! Ha hosszabb időtűnk a köszéntulajdon jogi állapontjának kitéjtésénél, tettük ezt azért, mert ismerjük azon törvényiszteletet, mely egy Nagyméltóságod, mint a kormány minden tagját áthatja. Meg vagyunk arról győződve, hogy Nagyméltóságod, mielőtt a törvényjavaslatot a törvényhozás elé terjeszti, kegyes lesz mérlegelni az általunk előterjesztett érveket és s figyelmere fogja mérni azt a jogfejlődést, mely szerint Magyarországnak köszén minálgi a földbirtoknok képezte tartozékát.

(Befejező cikk következik.)

Typhus-járvány Pécsen.

A pécsi vizek megejtett vizsgálatára.

A pécsi vizek megejtett vizsgálatáról dr Fodor József a következő levelet intézte Aindger János kir. tanácsos polgármesterhez:

Nagyságos Polgármester Ur!

Pécsről való távozásom alkalmával szerencsém volt Nagyságodnak szíves előadni nézetemet a typhus ellen ez idő szerint teendő intézkedéseket illetőleg. Másrészt az ivóvíz használatát illetőleg további jelentést ígértem, amint Frank Ödön magán tanár ur az újabb bacteriologiai elemzést bevégezte. Szerencsém van ezenel ez irányban véleményemet előadni. Hozzá csatoiom a Pécsen szíves előadottakat.

1. Az újabb bacteriologiai vizsgálatból kiderült, hogy a város vize legnagyobb részét meg szabadult immár ama beszenyeződéstől, amely a korábbi vizsgálatkor constatálható volt. Nevezetesen tisztának mondhatók nemesak a bálcsi és petrozselyem források vize, hanem a Tetteye vize is a vezetékek egész ágában, melyek a beárvost latják el. A Tetteye vezetékeinek másik ága azonban, a puturliki kifolyónál, az Ágoston-téren, a buza-terén még mindig jelentékenyen szennyezett vizet ad.

Ezek nyomán bátör vsyok javasolni, hogy az előbb említett vízterületeken a víz használatánál a felforraltás ne sürg-tessék többé, ellenben a budai külvárosi vezetékek területén ez az óvó intézkedés még tartassék legalább addig, amig typhus mutatkozik, illetőleg amig a szennyezés kuforrásait sikerül a hatóságoknak feltalálni és eltávolítani.

A Tetteye vizének — előrelátott — megjavulását egyrészt az hozta létre, hogy a folyton folyó tiszta forrásvíz a nyáron és őszön át rot-

hadóvá vált csöveket és víztartókat immár kibőllítette; másrészt azonban az is lényegesen közreműködött, hogy a fagyott föld ez idő szerint ájárhatatlanná vált a szennye nézve és így a vezetékek vizének beszenyezése is megszűnt. — Ebből azonban az a következtetés foly, hogy a mint a talaj fölenged, a mint a hó s esővíz járja át megint a város szennyezett talaját, **ujjong beszenyeződhet a víz s ebből ujjong fölledhet a typhus**, nevezetesen pedig lábra kaphat a gyermekek között a gyomor és behurhat (diarrhoea) s jelentékeny egészségi kárt okozhat.

Bátör vagyok azért javasolni, hogy oly időjárás beálltával és későbbben is időre-időre köldessék fel a víz a vezetékek végző csapjaiból a közegészségügyi intézetbe (oly elővigyázatos csomagolással, mint dr Johan B. ur küldötte vizeit) hogy így a vezetékek újabb szennyeződése ideje korán fölismeressék és ellenében a lakosság egészsége oltalmaztassék. Ily vizsgálatok mindaddig javasolva vannak amig a vezetékek a város belsejében való beszenyeződése gyökeresen elháríva mincsem.

2. Szóbeli fejtegetésem értelmében ajánlom a typhus beteg-dések bejel-entésének kötelezését továbbra is, sőt kívánatos, hogy a typhus általánosan város-k föl a bejel-entésre kötelező beteg-ségek közé.

3. A hatóságtól érendelt intézkedésnek (u. m.: a betegek lehető elkülönítése, lakásaikban és a kórházakban; a beszenyezett tárgyak desinificálása; az árnyékszékek s egyéb tisztalátlan helyek kiürítése és desinificálása stb. véleményem szerint is helyesek. Bátör vagyok azonban különösen hangsúlyozni, hogy ama az intézkedések csak akkor vezetnek eredményre, ha tényleg végrehajtatnak.

Az árnyékszékek, udvarok stb. desinificálását illetőleg pedig megjegyzem, hogy nem annyira a drága chemical desinificáló szereknek nézagos és fukar alkalmazásától várhatni sikert, mint inkább a sokkal kevesebbe kerülő, de azért annál bőségesebben alkalmazott általános tisztaságtól. — tisztaságtól a lakásban, házában, udvarban, utcán, az egész városban

Az árnyékszékek szerkezete s állapota Pécsen különösen kárhoztatás méltó. A lakóházak falai város-szerzte nyirkosak az árnyékszékek levétől, — rothadó anyagokkal vannak beívódva. Az árnyékszékek szellőzészérei szó sincsen. — a legtöbb a folyosókra, lakásokba bocsátja bűzét. Az a rothadó fafeület pedig a typhusnak tenyész helyül szolgálhat, — a bűz pedig typhusra és egyéno epidemijára hajlamosítja a lakosokat.

Az árnyékszékgyödrök — értesülésem szerint — rozsol vannak falazva; — tartalmuk a talajba szűrenedik s befertőzi a házak fundamentumát s az egész városi terrenumát, amittől egyrészt a rossz vezetékekben foglalt víz rotholhat meg, másrészt pedig typhusra hajlamosító helyi miasma fejlődik.

Mindeme ártalmak ellenében sürgősen intézkedni kell, — nem csak a typhus miatt, de egyéb fertőző kórokra is tekintettel, nevezetesen a choierára, amely Európában lappang és nem tudni, nem lobban-e az év folyamán epidemikus lángra. Addig is, míg általános és rendszeres csatornázással a város tisztaságát elérheti, elrendelendő volna — legalább a sűrűn lakott városrészekben, hogy az árnyékszékek vezető csöveit impermeabilis anyagból (kőgágy csövek, vascsövek) készítsék, a gyödröket pedig cementbe vagy aszfaltba rakott teglákkal falazzák.

4. Különösen gondot kell fordítani a szűk udvarokra. Az oda beépített, levegőt rotó és elzáró toldalékokat el kell távolítani; — a szemetet mindenhol pontosan ki kell hordítani; az udvarokat ki kell kövezteni. Az utcák, terek, vendéglők tisztaságára, söprésére hasonló módon gondot kell fordítani.

5. Pécsen számos ház parterreje mélyebben fekszik, mint az utca színe, avagy az udvar talaja s ez okból nyirkos a falazata. Ezen a jelentékeny egészségi ártalmom is segíteni kell, a falaknak kiszáritása által.

6. A vázolt intézkedések különösen ajánlatok ama házakra nézve, amelyekben a jelen epidémia alatt egy vagy több betegedés előfordult és amelyekben több lakos lakik. Hogy az egyes lakások zsúfolása eltiltandó, magától értetlik.

Ngs polgármester ur! A midőn szerencsém van ezekben véleményemre a legürögebb teendők nézve röviden előadni, egyszerűsége miatt, hogy amint dr Frank magántanár ural együttesen a typhusra vonatkozó tanulmányainkat befejeztük, nem fogok késni részletes jelentésünkre Ngod elé terjeszteni.

Budapest. 1891. január 10. Alázasat szolgálja dr Fodor József egyetemi tanár.

*

A járványbizottság ülése.

A járványbizottság csütörtökön d. u. 3 órakor ülést tartott, melyen fölolvastatták dr Fodornek főntebb közölt és dr Franknak lapunk múlt számában közölt levele. Dr Fodor levelére, mely valóságos „memento mori” a városra nézve, a menüiben csaknem bizonyosnak mondja, hogy az idő lágyra fordultával a járvány ismét fölüti fejét és epenséggel nem leplezi, hogy köztisztviselési állapotaink nagyon is rászorulnak a javításra, dr Koharits Károly tisztii főorvos indítványozta, hogy a hatóság kényserítse a feleket az árnyekszékek desiniciálására, mire a rendőrkapitányi hivatal — mint első fokú egészségügyi hatóság — felszólítatta. A polgármester előterjesztésére kimondatott, hogy a tisztii főorvos minden két héten küldjön föl, ha az olvadás beáll, Budapestre vizpróbákat. Károly Ignic esperes plebános a betegek látogatása alkalmával szerzett tapasztalataira hivatkozva, indítványozta, hogy a szegények betegét, kik otthon nem ápolhatnának, hatóságilag a kórházba vitessenek és a lakosok figyelmeztessenek a szelíztetés és tisztaság szükségességére, mire Vassary Gyula r. alkaptányi indítványára határozta be, hogy a helyi plebánosok megkerestetnek miszerint ez irányában a népet a szószékrol oktassák és figyelmeztessék. Horváth Géza a figyelmezteti a rendőrkapitányt azon remélt rondságra, mely onnan keltekezik, hogy a város felsőbb részein a lakások emésztő gödrökkel nincsenek ellátva; sürgeti a magánvizvezetékek tartályainak kitisztítását és a lakosokat figyelmeztetendők tartja, hogy a hóolvadás kezdetekor a vizet ismét forralva igyák, ami el is fogadtatott Végül dr Lowy Lipót adott fölvilágosítást arra vonatkozólag, hogy mely viz mondatott egészségesnek (az, melynek egy köbcentiméterjében legfeljebb 50 bakterium van) és fölhitva a hatóság figyelmét arra, hogy az inség és nyomor nagyon elősegíti a ragály terjedését, amit öngyógyító bizony megérthetőnek és tehetőnek valamit az inségben levő ragályos betegekért.

*

A typhus terjedelme.

F. hó 13-ig a betegedések száma volt 890; ezek közül meghalt 57; meggyógyult 787; gyógykezelés alatt van 36. Ujabb jelentések: f. hó 14-én 6, 15-én 1, összesen 7 beteg és így gyógykezelés alatt van 43.

H I R E K.

Megei árvaház. Baranyavármegye közönsége a hétfői közgyűlésen döntött a létesítendő megei árvaház ügyében, elfogadván az e célból kiküldött előkészítő bizottság által alkotott szabályrendeletet, a mely szerint Baranyavármegye árvaháza felekezeti néki intézet lesz, melybe a megei árvák 6—10 éves korukig vétetnek föl és 12 éves korukig neveltetnek. — A tárgyalás alkalmával tulajdonképen csak egy elvi kérdés merült föl és pedig a körül, hogy kire bízassék az árvaház kezelése. A megye intéző férfiai e legfontosabb kérdésben nem annyira elvi, mint inkább gyakorlatii, célszerűségi szempontok által vezették magukat, miben az ország más vidékei alakult hasonló intézetek kormányzása körül fölmerült tapasztalatok által

is megerősítettek és mellőzni óhajtván az árvaház világi vezetését, mi, lehet mondani, sehol sem vált be, javasolták, hogy első sorban próbáképen az Irgalmas nénék gondjaira bízák az árvaházat, mi a világi rendszernél nemcsak sokkal kevésbé kerül, de az árvák gondos, lelkiismeretes ápolásáról, erkölcsös neveléséről is tökéletes biztosítékot nyújt, lévén az Irgalmas nénék életcélja az önfeláldozó ápolás, a legtisztább emberszeretet, önzetlen kötelességteljesítés.

Kiszivárogván a hír, hogy az árvaház a nénék gondjaira szándékolatik bízni, nem hiányoztak a hírlapi felszólalások e terv ellen, bizalmatlanságot jelezve az Irgalmas nénék ellen és féltve tőlük a nem katolikus árva gyermekek vallási értekeit. Ily irányú felszólalásokban — nem volt hiány a meggyűlésen sem és pedig első sorban Nádosy Kálmán kir. tanácsostól, ki azonban nem felekezeti szempontból szólalt föl, mintha a nénéktől a nem katolikus árva lelkiismereti nyugalmát féltene, de mert meggyőződése, hogy az árváknak, különösen az árva fiúknak, nem női, hanem férfi nevelésre van szükségök, hogy önállóságot, férfasságot, öntudatos akaratot sajátítsanak el, mit női nevelés, még világi női nevelése sem adhat. Az árvaház élére világi igazgatót és tanácsokat akar.

Nendtvich Gyula ellentmondást látott abban, hogy az árvaház felekezetenküli és mégis apácákra bízatik, a mi szerinte nem egyéb, mint az intézetnek a felekezeti ágjaiba való dobása. — Morvay Ferenc nagyvívati ref. lelkész szerint nem szabad feledni, hogy az árvaház költségeihez reformatus és más nem-katolikus hitű árvák is járulnak és hogy a szerzetesnő nemcsak nevel, hanem vallásának is fölöttelen szolgálja és hogy a nénék a gyermekek fogékony lelkét 6 éven át megtöltik saját vallásuk alapelveivel, mielőlt később áttérések keletkezhetnek. Mind e felszólalások protestans részről tétettek, melyekhez járult még Lath József karancsi ref. esperes, ki azonban közvetlen állást foglalt el és örmét nyilvánítva az árvaház létesítése fölött, a gyakorlatban alkalmazhatónak vélte az apácákat az intézetben és csak az alapszabályokból vette törőndőnek azt a pontot, hogy az intézet élte kezelésére bízatik.

Az irgalmas nénék mellett első sorban Vajay István ráczperei káplán szólalt föl, példákra hivatkozva, melyek azt bizonyítják, hogy az apácák oly jól teljesítik kötelességeiket, hogy más vallásnak is szívesen adják hozzájuk nevelőbe gyermekeiket.

Szily László alispán kijelentve, hogy nem hiszi, miszerint öt vallásos elfogultsággal lehetne vadalni, ismertette az okokat, melyek őt arra bírták, hogy az apácák mellett foglaljon állást. Az országszerte létező hasonló intézetek viszonyait vizsgálva, úgy találta, hogy megbízhatóbb, gondosabb és olcsóbb kezelést sehogy sem lehet elérni, csupán az apácák által. Hasonló kezelés alatt áll a pécsi Rudolphinum. A vallásbeli aggodalmak tulzottak, mert hisz az árvaházi szabályzat gondoskodik arról, hogy minden felekezeti néki növendékét saját pártja oktatson a vallásra. Megemlékezett az ország legszébb árvaházairól: a szombathelyiről, melynek legfőbb baja épen a világi kezelés, amennyiben ott a gondnok különböző okokból minduntalan változik. Kifejti, hogy az apácákkal csak kísérlet tétetik ez intézetben, mi, reményli, sikerül, ha azonban nem sikerülne, ha talán bármely alkalban visszaállítás követetnének el, a megyének, mint aki ez intézet fenntartója és ellenőrzője,

fenmarad a joga, sőt kötelessége, hogy az árvaház kezelésében rendszert változtasson. Hasonló szellemben szót igen hatatosan Simonffy János országgyűlési képviselő, kikelve a vita felekezeti színeze ellen és meggyőződen, egész az ékeszólás magaslatáig emelkedve, fejtévk; hogy az apácák vallásos nevelést fognak ugyan adni, de nem hitfelekezeti. Kijelenti, hogy ő aggodalomra nem lát okot, mert az intézet az alispán ellenőrzése alatt fog állni, ezen kívül a megye közönségének, sőt minden egyesnek meg van a joga az intézet ellenőrzésére.

Dr. Fesztli Károly kanonok a vallásos aggodalmak eloszlatására szólalt föl, szép beszédben fejtegetve, hogy képtelenség azon aggodalom, hogy az Irgalmas nénék a gyermekeket inkább megingatná, vagy eltértenék. A zilytörékvések a nénék szent reguláikban határozottan meg vannak tiltva és mióta fenállanak, soha sem olvastuk, hogy proseytaságot követtek volna el, annál kevésbé mert még ha akarnának is elkövetni, szándékuk meddő maradna, mert nem találkoznék r. kath. pap, ki nekik ebben segítkezik, miután 18 éven alóli gyermekeket szülői beleegyezés nélkül elkeresztelni törvényesen tiltott dolog.

A pécsi Rudolphinumra a helyi sajtó egy közege által szórt ama vádat, hogy ott az apácák a gyermekeket eltérítik, megcáfolja. Utána járt a dolognak és kitűnt, hogy az emittet intézetben évek óta nem is volt más, nem cath. vallású gyermek gondozás alatt.

A vita befejeztévk, a közgyűlés óriási többsége az Irgalmas nénék mellett nyilatkozott, elfogadva a szabályzatot változtatlanul. Az árvaház igazgatásával megbízott választmány tagjain megválasztattak: Benko Gyula, dr Fesztli Károly, Koszits Szilárd, Nádosy Kálmán, Német Lipót, Nendtvich Gyula, Országh Lajos, Radocsy Sándor, Simonffy János, Stajevits Pál. A közgyűlés elhatározta, hogy a megye győvörtokosai megkerestetnek, miszerint az árvaház céljaira tetszészerinti adományokkal járuljanak.

Megei főjegyző választás. Baranyavármegye közönsége új főjegyzőjét hétfőn választotta meg. A kijelölő bizottság: dr Fesztli Károly elnöklété alatt Nádosy Kálmán, Jeszenszky Ferenc, Német Lipót, Kisfaludy Pál, Driesz Lajos, — egyhangulag Sey Lajos mohácsi főszolgabírót jelölte, kit a közgyűlés nagy lelkesedéssel egyhangulag meg is választott, mi az új főjegyző iránt érzett bizalmának, tisztelének, szeretetnek ékeszólás nyilvánulása. A megválasztott rövid szavakban tolmácsolta a közgyűlés előtt köszönetét, igérve, hogy „szorgalmas, becsületes munkavai” fog iparkodni feladatának eleget tenni. Szerényen emlékezve meg 30 évi szolgálatáról, sajnálatát fejezte ki, hogy mind e mellett a központi szolgálatban gyakorlatii jártasága nincs és még lévén győződe arról, hogy földadatának csak akkor lesz képes megfelelni, ha győngéit elnézik és úgy fölebbvalói, mint tisztársai és a sajtó támogatásukat tőle meg nem vonják, kérte ezek támogatását. — Részünkről szívesen igérjük meg elnézésünket annál inkább, mert tudjuk, hogy Sey Lajosnál elnézés gyakorlására szükség nem lesz, lévén ő munka, pontoság és rend embere. Ami pedig támogatásunkat illeti, arra Sey Lajos főjegyző annál inkább számíthat, mert ugy látjuk (még mohácsi működése időjéből), hogy van benne érzék a sajtó iránt (ami Baranyában vajmi ritka tulajdonság) és tudja, hogy a közpályán működő polgárra nézve a sajtó nélkülözhetetlen és pedig nem „nékülözhetetlen rossz”, mint azt itt Baranyában tartják, hanem „nékülözhetetlen jó”, ha bánni tudnak vele. Ehhez azonban már kell egy kis tudomány, mit azonban nem szerez meg sem a magas születés, sem a magas állás, sem a sok tanulás, hanem

egyedül a finom érzés, a nyilvánosság szeretete, az egészséges közvélemény iránti tisztelet. Még vagynak győződve, hogy évek hossza sora óta Sey Lajos az első és egyetlen megyei főbb tisztviselő, kiben ez érzék a sajtó iránt meg van és midőn őt új és szép állásában üdvözöljük, reméljük, hogy a sajtót a közügy szolgálataiban a jó irányban fogja igénybe venni.

Uj megyei tisztviselők. Sey Lajos főszolgabírónak megyei főjegyzővé történő megválasztása egész sorát vonta maga után az előléptetés-számba menő választásnak, mi azonban nem ment minden nehézség nélkül és a candidáltak már-már elhomályosodni látták a napot, midőn Morvay Ferenc a törvény rideg szavaira hivatkozva azt követelte, hogy a megválasztott főszolgabírói állás betöltése halasztassék a jövő közgyűlésre. Szily László alispán igazat adott Morvaynak, hogy a törvény betűje mellette szól ugyan, a gyakorlat azonban nem és épen ezért a belügyminiszter is megengedhetőnek tartja az ily eljárást, ha az üresedések betöltése a tárgysorozatba főlvetett, a mi a jelen esetben meg is történt, bizonyítva ezt a tárgysorozat 3-ik pontja. Névszerinti szavazás kéréstén, a közgyűlés 106 szíval 20 ellen kimondta, hogy az üresedéseket azonnal betölti és így megválasztott: Mohácsi főszolgabíróvá T r i x l e r Károly; ennek helyébe szilórczi főszolgabíróvá: P o l g á r Jenő, helyébe szolgabíróvá R a p u n Aladár, helyébe arvaszéki jegyzővé H o r v á t István, helyébe megyei III. aljegyzővé S t e n g e Ferenc. — Ha Morvay indítványa elfogadjatik és az üresedések mindig csak a jövő közgyűlésen töltettek volna be, a most megjejtett választás épen 1892. július havában lett volna befejezve. Bizony egy kicsit hosszú várakozás lett volna a — jobb jövő után. Jó néha a törvényes út mellett járni.

Városi bizottsági tag-választás. A városi képviselő testületben halálózás folytán megüresedett helyek betöltése vasárnap, f. hó 18 án ejtetik meg és pedig a III. kerületben 1, a II. kerületben 2 helyre. A III. kerületben a választási hely a városi jegyzői iroda, a II. kerületben a belvárosi népiszkola. A jelöltek megállapítása céljából a pécsi szabadevű párt bizalmi férfai, a párt két kerületben domináló helyet foglalván el, f. hó 13-án értekezést tartott, melyen kijelöltetett a III. kerületbe dr. K e l e m e n Mihalynyal megválasztott h. főtörzsvos, a II. kerületbe pedig dr. K r a s z n a y Miklós ügyvéd, ki már egy előző választás alkalmával tekintélyes számú szavazatot kapott és H a r t l Ferenc iparos, kinek a város ügyei iránt való érdeklődése, biggadt, komoly gondolkodás általánosan ismeretes és akinek fölfogása a szabadevű pártéhoz közelialónak találtafván följogosit a reményre, hogy a szabadevű párt Hartl Ferencben, nemcsak csalóka nem fog, hanem a közügyek szolgálatára új erőt nyert, mely hogy minél jobban érvényesüljön, részünkről is kívánjuk.

Hymen. N e n d t v i c h Dazsó okleveles gyógyszerész eljegyezte K o v a t s i t s János szeretet méltó leányát: P a u l a k a t.

A népszámlálás végeredménye városunkban meg mindig nem tudható, ami azon gyanút kelti bennünk hogy az idén a város igen selejtes elemeket is bevont a népszámlálás nagy munkájába. Panaszok is érkeztek hozzánk, hogy egyes kiküldöttek igen lelkismeretlenül végeztek, illetőleg nem végeztek munkájukat és épen ezért felszólítjuk a hatóságot, hogy a munkát a legszigorubb fölulvizsgálat alá veteassék. Eddigél a város 8 ügynökségi területe közül 5 ügynökség adataival rendelkezünk; van pedig ezekben 2041 ház, 8225 férfi, 8974 nő összesen 17199 lakosa, vagyis; esik egy házra 8-43 lakos. Lapunk mult számában kimutattuk, hogy Pécssett van 3943 laképület. Ha e 8-43 arányszámot a még számlátába nem vett 1902 házra alkalmazzuk, lesz ezekben lakos 16033, összesen 33,232 a katonaság nélkül, a mi a mult népszámlálás óta mintegy 4400 főnyi szaporulatnakfelel meg, mely valószínű számításunk ha valóban bizonyul, az eredményenyl mnglehetünk elégedve.

A pécsi nemzeti casino vasárnap tartott tisztújító közgyűlésén megválasztott: elnöknek Kardos Kálmán főispán, alelnök Rath Mátyas igazgató Nagy Jenő, jegyző Koszits Karai,

ügyész dr. Szekrényessy Ferenc, könyvtárosok Percel Béla és dr. Koszits Akos, pénztáros Szizgrist Lajos, számvéví Preusz Adolf. A kaszinó bálja f. hó 31-én fog megtartani

A joghallgatók bálja f. hó 24-én lesz: Rendezők: Parragh Antal elnök, Éry Márton és Prntér Ferenc alelnökök, Dacleva Ignác pénztáros, Lauber Rezső ellenőr, Krigi Nándor titkár, Böck Béla jegyző. Rendezők: Dulánszky Lajos, Gombocz Bayer Ede, Koharits Ferenc, Mihálffy Vilmos, Molnár István, Molnár Kázmér, Oberhammer Antal, Rien Oszkár, Saághy János, Scheurer Károly, Simon Rezső, Svastics Endor.

Halálozások. S u a r a Ede m. kir. nyuz. mérnök meghalt f. hó 13-án életének 61-k évében. — H u f n a g e t József meghalt f. hó 15 én életének 74 ik évében.

Katonai leikészek. Razgha Lajos szekszárdi és Csapári János paksi r. k. segédelőké szék és katonai káplánok, áthelyeztettek január hó 1-vel a honvédséghez.

Gyomorégés, gyomorgöres és vértolulás a fejben következményei a megzavart emésztő szervezetnek ezeknek szabályozására legjobb eredményei használható a már ismertét vált dr. Rosa-féle balsam B. Fragner gyógytárából Prága 265. III. Raktár majd minden gyógytárban, La punk mai számában foglalt hirdetését ajánljuk olvasóink figyeimébe.

Értékesítések.

Értéktalanon felejgyeztettek Pécs szab. hírlapj. város 1891. évi január hó 10-én tartott heti vásárán

	Össz.	irt.	kr.	irt.	kr.
Buza	7	50	kr.	7	40
Kétszeres	6	90	kr.	6	80
Rozs	6	70	kr.	6	60
Árpa	6	80	kr.	6	70
Zab	6	80	kr.	6	70
Sükköny	6	80	kr.	6	70
Sepce	6	80	kr.	6	70
Kukorica	6	80	kr.	6	70
Szenna	6	80	kr.	6	70
Szalma	6	80	kr.	6	70

Felelős szerkesztő a lapuiajdonos

FEILER MIHALY.

NYILT-TÉR*)

Maradék selyemszöveteket 25-33 1/2% sőt 50% engedménnyel az eredeti árákból szállit méterszámba és egész ruhákban vám és portmentesen **Henneberg** G. (és kb. egy. udvari szállító) Zürichben. Minták postafordultával. Levelek Schweizba 10 kros bélyeggel küldendők.

✦

Nyilvános köszönet.

Mindazok, kik felejthetetlen, kedves halottunk

Krausze Gizella

elhunyta alkalmából részvétök nyilvánításával fáj dalmunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton mélyen érzett köszönetünket.

A gyszológ család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon tisztelt jóakarók, barátok és ismerősök, kik boldogult férjem, — illetve atyámnak

SUARA EDE

nyug. kataszteri mérnök

f. hó 15-én történt temetése alkalmával a végső tisztességet megadni kegyeskedtek, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Pécs, 1890. január 16.

Özv. Suara Edéné és fia Carmelitó,
egyéves önkéntes.

A hazai ásványvizek legjobbjai között foglal helyet a

Vera-forrás.

Az orvosok által melegen ajánlva.

Kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

H I R D E T É S E K.

16879/890. 2518 8361

Arverési hirdetmény.
A pécsi kir. tsvszék mint tkvi hatóság közbírré teszi, hogy **Baranyamegye gyámpénztára** végrehajthatóan

Tóth Katalin Helyes György végrehajst szenvedettek elleni 200 ftt tökékövetelés és járuléki iránti végrehajstis ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Zaláta község határában fekvő, a zalatai háza, a tjkvben felvett 7. sz. 52. sorsz. 179. sz. udvartéren 220 ftt, 296 hsz. fekvőségre 26 ftt, 1130. hsz. fekvőségre 70 fttot és 1830. hsz. fekvőségre 37 ftt kikiáltási árban, továbbá a zalatai 73. sz. tjkvben felvett 1/4 telekből Gasser Andrásné szül. Tóth Katalint illető fele részére 215 fttban árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1891-ik évi február hó 12-ik napján d. e 10 órakor Zaláta község határában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fognak.

Arverési szándékok tartoznak az ingatlan becslésének 10% át, vagyis 22 fttot, 2 ftt 60 krt, 7 fttot, 3 ftt 70 krt és 21 forint 50 krajcárt közpénzben, vagy az 1881 évi LX. tc 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óradékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. tc. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécssett, 1890. évi november hó 12-ik napján, a pécsi kir. tsvszék mint tkv. hatóság.
Bogyay Pongrac. kir. tsvszéki biro.

MÁRIACZELLI
haszajto labdacok
(pillulae laxantes mariaz.)

Arvost. az orvosoktól mentes, kellemos, gyorsanzer rest szokosélan, dugulásnál és az elhöz keltezők bántalmaknál, mirol a nagy kelet. elsősz. sziles kori eleredésség és nagy mérvű orvosi rendelés tanusodik. — Góris és szilid hatása esikarás-és fájdalommentes. A mellétes védjegy a valódiság bizonyítka.

Egy doboz ára 20 kr. Egy tekeres 6 dobozzal 1 ft. A pénznek illéges bekioldes mellette bérmentes postai szállítással együtt egy tekeres ára 1 ft. 20 kr., 2 tekeres 2 ft. 20 kr., 3 tekeres 3 ft. 20 kr.

KÉRT ADY C., gyógyszerész, Kremsierben (Morvaország)
Az alkony részek tyb ártósság vanak hozzá.

Gyógyszerárakban kaphato.

SCHÖN WALD IMRE

PÉCSETT

ékszerész és órás, — legfinomabb optikai szerek raktára.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy most is, ép úgy, mint az előző években, a közelgő ünnepekre gazdag választéku raktáramat jóval kibővítettem. Különösen sikerült az idén ajándékokra alkalmas finom, igen izléses újdonságtárgyakat beszerezem, melyeket eredeti szabott gyári áron adok el, egyszersmind felhívom szives figyelmét a most berendezett nagy választéku, a legszebb és legjobb **china** és **alpacca** ezüst tárgyra, melyek üzletemben külön csoportosítva vannak.

Áruim valóságuk, tiszta, stylszerű kivitelök és olesó, szabott áruk következtében az elsőrendű fővárosi és külföldi cégekkel a versenyt bátran kiállják.

A többek között: csinos tömör uri és női **óraláncok** legújabb kiállításban; ezüst és arany **karkötők**, uri és női **gyűrűk** csinos kivittel; **jegygyűrűk** mindenféle suly- és nagyságban, **mell- és nyakkendők**.

Gyűrűkülönlegességek, nemes opál, smaragd, igaz gyöngy, rubin, saphir, valamint gyémánt és brilliánt kövekkel 8 firtól 500 firtig.

Ezüst és arany **karlánc** csinos és izléses **joujoux**-kal; ezüst és arany **joujoux**. Különösen felhívom becses figyelmét a tűzben emaillezott **Mária** képekkel és **amorettekkel** ellátott **emlényekre**.

Újdonságok: **karkötő önműködő zárószervezettel**, minden karbőséghez alkalmas.

Granát-ékszerek, ezüst dísz tárgyak, **Rococo** és **renaissance** karkötő, **brochok**, **nyakfűzerek**, **tűző-tűk**.

Órák: csinos kivitelű, jó szerkezeti női ezüst **remontoirórák** 8 firtól fölfelé; elegáns kivitelű **női gyaszórák** 10, 12 és 14 firt; arany női **remontoir-óra** kristálytüveggel 16 firt; arany női **remontoir-óra** kettős köpennyel, kristálytüveggel 20 firt; erős kettős köpenyű csinosan vésvé és díszítve 30 firt.

Arany női óra különlegességek 40, 60, 80 és 100 firt.

Uri órák, **álany-remontoir** 6 firt, **ezüst remontoir** 8 firt; **ezüst remontoir óra** kettős köpennyel 10 firt; jó minőségű **ezüst horgony remontoir óra** kettős köpenyű 12 firt; ugyanaz erős tokban kiváló erős szerkezettel 15 firt 50 kr.; **ezüst tula órák** csinos kivittel és erős szerkezettel 16 firt; elegáns kivitelű **tula horgony remontoir-órák** 22 firt; **arany óra** egy fedéllel 20 firt; kettős köpennyel 30—35 firt; továbbá **arany óra** különlegességek 50, 60, 80—200 firtig.

Újdonságok. Valódi, meglepő szép tányér alaku **majolika órák**.

Majolika-állványu ébresztő órák, **renaissance**- és **barok-stylü** ében és diófa szekrényű órák, igen díszes kivittel gyári árkban.

Ingaórák, csinos szekrényben bármely butorhoz illő díszszel 8 napig járó szerkezettel 10 és 12 firt, hasonló, **tűzőszerkezettel** 14—16 firt; **olesó és pontosan járó ébresztő óra** horgony szerkezettel **álanytokban** ára 3 firt 50 kr. és azonkívül százon felül mindenféle faju és mintájú 25 firtig.

Minden tárgyról, különösen az órák járására 5 évi jótállást adok. Minden ezüst és arany tárgy, valamint az ezüst és arany órák finomságuk bizonyítékára a m. kir. ténjelző hivatal bélyegével vannak ellátva, azaz felülvizsgálva.

Ódon arany és ezüst tárgyakat, régi pénzeket, gyöngyféléket és köveket a legmagasabb árkban becserelek, vagy készpénzért veszek.

Ugyszintén bátorkodom becses figyelmébe és pártfogásába ajánlani **optikai szereimet**, melyek a legjobb minőségben, kipróbált és felülvizsgált tüveggel pontos készítésben vannak raktáromon.

Műhelyemben bármily arany, ezüst ékszer javítása, eszközöltetik lehető legjutányosabban és lelkiismeretesen, ugyanott optikai szakmába vágó javítások legrövidebb idő alatt elkészíttetnek. Javításra kérem a tárgyakat a füzletben átadni.

Tisztelettel

Schönwald Imre.

A baranya-vörösmarti kölcsönös segélyző-egylet, mint szövetkezet

V. ÉVI KIMUTATÁSA

1890. évi január 1-től december 31-ig terjedő üzlet-eredményéről.

A rendes évi közgyűlés Vörösmarton a község ház tanácstermében, 1891. évi február hó 16-án délelőtt 9 órakor meg tartatni.

Tanácskozási tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti év eredményéről 2. A mérleg előterjesztése. 3. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választása az alapszabályok 24., illetve 26-ik §-a szerint. 4. Az 1887-ik évtársulati felszámoló-bizottság választása a jövő 1892-ik évre. 5. Netáni indítványok 6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kijelölése

Forgalom-kimutatás

1890. január 1-től 1890. december 31-ig.

B e v é t e l			K i a d á s				
	frt	kr.		frt	kr.		
1	Törzsbetét 1886-ik évtársulatra	8172	60	1	Kölcsön kötvényekre	14529	—
2	" " késedelmi krajezár	162	56	2	Előleg számlára	6286	—
3	" " 1887-ik évtárs.	2331	60	3	Takarék-betét	3802	13
4	" " késedelmi krajezár	58	28	4	" " kamatai	124	64
5	" " 1889-ik évtárs.	4513	40	5	Lejtár-számla	55	11
6	" " késedelmi krajezár	108	46	6	Kifizetett részvények	131	20
7	Takarék-betét	5427	—	7	" " 4% kamatai	3	08
8	Kölcsön-törlesztés	2210	—	8	Jövedelmi adó	303	85
9	Előleg-törlesztés	352	—	9	Kamat- és járadékadó	58	98
10	Kamatok	4838	22	10	Üzlet-költségek	684	50
11	" " késedelmi	44	68	11	Különfélék	113	77
12	Átiratási díjak	21	—		Készpénz-egyenleg 1891-ik évre	2405	57
13	Különfélék	203	81				
	Pénztár-egyenleg 1889-ik évről	54	22				
		28497	83			28497	83

Nyeresség- és veszteség-számla.

Bevétel.

1890-ik évre.

Kiadás.

J ö v e d e l m e k			K ö l t s e g e k				
	frt	kr.		frt	kr.		
1	Kamatok	4482	90	1	Üzletköltségek	684	50
2	Késedelmi krajezárak	296	37	2	Jövedelmi adó	303	85
3	Átiratási díjak	21	—	3	Kamat és járadékadó	58	98
4	Kamathátralékok	832	61	4	Kilépők 4% kamata	3	08
5	Alapítási díj levonat	294	72	5	Betétek utáni kamatok	124	64
6	Különfélék	203	81	6	Szerelvények 10% levonata	69	20
				7	Tartalék-alap	42	21
				8	Különfélék	113	77
					Haszon az 1886. évt. száml. 3229-55		
					" " 1887 " " 759-33		
					" " 1889. " " 742-30	4731	18
		6131	41			6131	41

Jegyzet. Egy teljesen befizetett részvény ér: a) az 1886-ik évtárs.-nál 62 frt 23 kr. b) az 1887-ik évtárs.-nál 49 frt 72 kr. c) az 1889-ik évtárs.-nál 23 frt 37 kr.

M É R L E G

V a g y o n			T e h e r				
	frt	kr.		frt	kr.		
1	Pénztári készletben	2405	54	1	Törzsbetétek 1886-ik évt. számláján	38314	80
2	Kötvényekben	74427	—	2	" " 1887-ik " "	9009	60
3	Hátralékos kamatokban	832	61	3	" " 1889-ik " "	8807	60
4	Lejtározott szerelvényekben	676	74	4	Alapítási díj 1887-ik évt. számláján	46	40
				5	" " 1889-ik " "	264	60
				6	Takarék-betétek számláján	9974	81
				7	Tartalék-alap 1886-ik évt. számláján	93	25
				8	" " 1887-ik " "	31	11
				9	" " 1889-ik " "	33	78
				10	Tőkésített nyeresem. 1886-ik évt. száml.	5642	82
				11	" " 1887-ik " "	1045	84
				12	" " 1889-ik " "	346	10
					Nyeresemény 1890-ik évben	4731	18
		78341	89			78341	89

Vörösmart, 1890. december 31-én.

Rác Pál, igazgató. **Prill Simon**. **Apostol János**, titkár. **Forster Sámuel**. **Örsi Ferencz**, könyvelő.

Jelen forgalmi kimutatás és mérleg az üzleti fő- és segédkönyvekkel összehasonlíttatván, mindenben helyesnek találtott.

Vörösmart, 1891. január 4-én

Möhler János, **Dr. Kiss Gábor**, **Béni Izsák Ferencz**, **Wigylli János**, **Fögl József**,
Szauter József, **Czéhner Péter**, **Mártin József**, **Kovács Mihály**, **Kiss Ferencz**,
 s z á m v i z s g á l ó k.

4926/590 Arverési hirdetemény.

A dárdai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Boskovics Ranka** baáni lakos végrehajtónak

Bosnyak Stokán

baáni lakos végrehajtást szenvedő elleni 80 fnt toka követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyben a dárdai királyi járásbíróóság terheitlen lévén. Baán községben fekvő, a baáni 98. sz. tjkv-ban felvett 98. bsz. 98. sz. ház és belsőszere 634 fnt becsárban, ha ezen f-kvőség fele a 890.

4835. sz. hirdetmény folytán elérvezt-tának, a f-kvőség fele becsárjátik arverés alá 317 fntban. továbbá a baáni 1173. tjkv-nyi 350 b/l bsz. fekvőségre az arverést 593 fntban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte. és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi január hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor Baan községben a jegyzői iródban megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási aron alól eladandó fog.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis 63 fnt 40 krt.

és 59 fnt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42 §-ban jelzett ártoyanimal számított s az 1881 évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékköpes ártékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Dárdán a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságánál, 1890. évi november hó 22-ik napján **Fekete Gyula** kir. aljárásbíró.

Gyors és biztos segítség gyomorhajók és azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az élelművek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb és leghathatóbb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalszam dr ROSA-tól.

Ezen életbalszam a legjobb és leggyógyhatásosb gyógyfűvekből a leg gondosabban van készíte és különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyos felbűfülés, aranyeres bajok stt ellen tel jesen hathatósnak bizonyul. Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalszam egy bebizonyult, megbízható házi szerové lett a népnek. Ara egy nagy üveggel 1 fnt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrel bárkinék betekintés véjett rendelkezésre állanak.

Óvás! Hamisítások elkerülhetése végett, mindenkir figyelmeztetek, hogy az egyedüli általam az eredeti utasítás szerint készített „Dr. ROSA-féle életbalszam” minden üvegcské két burkolba van csomagolva, melynek hosszoldalain „Dr. ROSA életbalszama a „Fekete sashoz” címzett gyógyszerárból. FRAGNER B. Prága 205 III.” német, cseh, magyar s francia nyelven olvasható, szles feleiben pedig a védjegy látható.

Dr. ROSA életbalszama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B.

főraktárban, gyógyszerár „fekete sashoz” Prágában 205—III., és BUDAPESTEN Török József gyógyszerésznél, Király utca 12. sz. Budal Emil városi gyógyszerárban a Városház-terem. — Pécssett SÍPÓCZ ISTVÁN gyógyszerárban. Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszerárban van raktár ezen életbalszamból.

Ugyanczt kapható:

„prà gai általános házi kenőcs”

több ezer hálynyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyaladások- séb és g nyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női-émlő gyaladásánál, a tej tespedésénél és az emlő megkeményedésénél szűlékor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadóknál, pokolvarnál, köróngyöknél, az úgynevezett körömféregnél, elkenővedéseknel, felpuhadásoknál, mirigydaganatoknál, zsírdaganatoknál, érzéketlen tszoknál stb. Minden gyaladást, daganatot, elkenővedést, felpuhadás-t a leg-rovidebb idő alatt meggyógyít és a hol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiégeti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajcáros szelencékben.

Óvás! Mintán a prágai általános házikenyőcsöt eltek, hogy az eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készíte és csak akkor valódi, ha a sáruga ércselenec, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (mely-k 9 nyelven nyomtat) és kékkartouba, melyben, a védjegy átható — burkolva van.

HALLASI BALZSAM a legbizonyultabb, számszám próbatét által legb; tosbabnak elismert szer a nehezhallás kigyógyítására és az egészen elvesztett, hallási tehetőség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 fnt.

Értesítés.

Tisztelettel tudomására hozzuk a n. t. közön ségnek, hogy az

„OSZTRÁK PHÓNIX”

biztosító társulat

Pécs és környékbeli főgynökségét

özvegy Reeh Vilmosné cégre

(Ferenzieiek-utca 4 sz.) ruháztuk át, a hol tűz-, jég-, élet- és baleset elleni biztosít sok a leg- jutányosabb föltételek mellett elfogadtatnak és fel- világoztatások a legkészségesebben adtatnak. 3356

Az „Osztrák Phönix” biztosító társulat budapesti vezérügynöksége.

Eddig főümmehatatlan!

Maager Vilmos-fele valódi tisztított

DORSMAJOLAJ

3248 Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emésztetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatos és rendeltetik mindama eseteknél, mely-eknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 fnt és kapható a gyari raktárban Bécsben, III. kerület Henmarkt 3., valamint

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárban. **PÉCSETT:** Sipőcz István, Zsiga Laszlo. ifj. Erreth Janos és az Irgalmasok gyógyszerárban, Reeh Vilmos, Spitzer Sandor fia, Köszli Janos kereskedésében.

Legbiztosabb szer egészségtelen ivóvíz ellen!

Vizvezetési szűrő

A PASTEUR rendszerű

Chamberland-féle szabadalmazott

szűrő

a legegyszerűbb módon, bármily zavaros vagy tisztátalan vizet, kristálytiszttára szűr. — A Pasteur-féle rendszer az egyedüli, mely által vizet mikroba- és bakteriamentosen szűrni, tehát minden fertőző osírát, a cholera, typhus, stb. bacillussokat a vízből eltávolítani lehet. Elismerve valamennyi egészségügyi és orvostudományi kapacitás által és a budapesti járványbizottság által ajánlva.

ZELLERIN MÁTYÁS

cz. és kir. udvari szállító

Budapesten, VII., nagydíófa-utca 14. szám és Sebestyén tér 4. sz. 3216

Arjegyzőkek és magyarázatok kívánatra bérmentve küldetnek.

Háztartási szűrő, fel- tölítésre berendezve

LEDERER MANÓ

kárptos és díszítő

Király-utca 21. PÉCSETT Király-utca 21.

Ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák elvégzésére izléses és olcsó árak mellett; továbbá

kész garnitúráit, ottománok-, divánok

és madraczokat a legjobb minőségű anyagokból készítve.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és gyorsan eszközöltetnek.

Vidékre minták bérmentve küldetnek.

hituntetés a világkiállításokon: London 1862. Páris 1867, Bécs 1873 Páris 1878-ban

Zongorák
észletfizetésre

Bécsben és a vidéken Concert, salon és szárnyszongorák, valamint pianók a jól ismert Gottfried Cramer, Wih. Mayer bécsi kivitelei cségy gyarából 380, 400 45, 500, 60, 600. 650 frtért. Más cségek zongorái 280 frttól 550 frtig. Planino 350 frttól 600 frtig.

Thierfelder A. zongora-raktára és kölcsönző intézete Bécs VII., Burgg. 71

1567. sz/p. 1890.

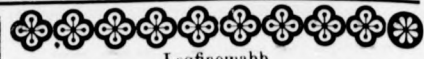
Hirdetmény.

A Cserdi községben gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére az igények tárgyalására határidőül **1891. évi márczius hó 7-ének d. e. 9 órája** a kir. törvényszék 3. számú hivatal szobájába kitűzetett; mely határidőre a közbirtokosság tagjai, az idéző végzés külön nem kézbesítették, figyelemzetésel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A pécsi kir. törvényszéknek 1890. évi december hó 30-án tartott üléséből.

SZIKSZAY JANOS
elnök-helyettes.

HORVATH
jegyző.

Legfinomabb

valódi angol rum,
valamint kitünő minőségű
belföldi rum,

rosz tea,
kiváló finom
teasütemények, továbbá valódi francia, valamint

belföldi cognac
nagy választékban, a legolcsóbb áron.

fűszer- és gyarmatárak
3 klg. bevásárlásánál
jelentékenyen olcsóbb áron
KÖSZL JÁNOS

fűszerkereskedésében váro-ház-épület.
fűszerkereskedésében váro-ház-épület.

„LE GRIFFON”
a legjobb szivarka-papír.
Kapható:
ALT és BOHM kereskedésében PECSETT

NEUSTEIN-FÉLE SZERZSEBET vertisztító LABDAGSOK.

Mindeu hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacsokat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól s a legnagyobb eredménnyel használtatnak az altesti szervek betegségeinél, könnyen hasjaitók és vértisztítók. Egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett egészen ártatlanabb **székrekedéseket** a legtöbbet betegségeknek a biztos forrásait olvasni és cukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacsok dr Pitha udvari tanácsostól igen megtisztelő bizonyítvánnyal lettek kiintetve.

Egy 15 labdacsozt tartalmazó doboz 15 kr. Egy henger (8 doboz 120 labdacso) ára csak 1 r. o. é.

Óvás! Minden doboz, a melyen a cég: gyógyszerárt „zum heiligen Leopold“ nem áll és hátsó oldalán védjegyzinket nem hordja, hamisítvány, melynek megvételétől a közönség óvatik. Igazán kell figyelni, hogy ne rossz s nem csak semmi erdményt fel nem mutatható, de éperséggel ártalmas készítményt kaptának. Itatározottan Neustein-féle Szerzsebet labdacsokat kell kérni és ezek a borítékban és használati utasításon az ut látható aláírással vannak ellátva.

Hauptniederlage in Wien: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein in der Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse. Hauptniederlage in Páris: Apotheke I. Sipőcz, L. Zsig, und bei die Barmherzig-u. in B-Selye: Apotheke F. Úwira. 3210

206. sz./1890. 3350

Pályázati hirdetmény.

Melynélfogva Pécs sz. kir. város községi iskolaszékének f. évi 206. sz. határozata alapján ezennel köztudomásra hozatik hogy **Pécs-Bányatelepen** a Dunagőzhajózási társulat által fenntartott nyilvános elemi tanodánál a **város költségére** nyitott párhuzamos osztály vezetésére ideiglenes minőségben szervezett és **400** frt évi fizetéssel javadalmazott **segédtanító állás** betöltése érdekében pályázati eljárás tüzetett ki.

A miért is felhivatnak mindazok, kik a jelzett állásra törvény szerént kívánt általános és szakképesítettséggel bírnak, hogy ezt, valamint korukat, erkölcsi magaviseletüket és netán eddigi alkalmazottságukat igazoló bizonyítvánnyal ellátott kérvényüket **f. hó 27-ig** kiterjesztett pályázati határidő alatt alólírottán benyujtsák.

Kelt Pécsért, 1891. január hó 8-án.

Aidinger János
kir. tanácsos, polgármester, mint az iskolaszék elnöke.

16817/890. **Arverési hirdetmény.** 3352

A pécsi kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhiré teszi, hogy Kovacs Anna pécsi lakos végrehajtónak

Kovács Gyula

diósi dűlőben végrehajtást szenvedett elleni 800 frt tők-követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Pécs város határában fekvő a pécsi 2025. sz. tjkvben felvett 5642. hsz. szőlőre 1441 trtban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi február 9. napjan **d. e. 10 órakor** az ezen törvényszék hivatalos helyiségeiben az árverési szobában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron aul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 144 frt 10 krt készpénzben vagy az 1881 LX. tc. 42. §-ában jeizett árfolyammal számított és az 1881. é. november 1. 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kifejtelt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. c. 40. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsért 1890. évi november 10-én a pécsi kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság.

Lukrits István kir. törvszéki bíró.

„Mit hozzon a kis Jézuska?”

Nem kevés gondot okoz ez a kérdés mindazoknak, kik szeretteiket a közeledő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmára valamely igazán kedves ajándékkal akarják meglepni. Kedvesebb és csel-szerűbb ajándék nem létezik, mint valamely zeneeszköz. Hisz tudvalevő, hogy a művészetek összes ágai közt a zene az, a mely leginkább hat a lélekre s mely a kedélyt felvidítani képes. Különösen érezhető a zene jótékonyága a tél idején, midőn a természet zordonsága kedélyünkét ugys lehangolja. Ilyenkor egy hangszer a családi körben valóságos jótétemény. E szempontból helyén valónak találom a t. c. közönség figyelmét hangszeripar-telepem kiállítására felhívni. A fenyésen berendezett főraktárban a jelenleg létező összes zenekarbeli s műkedvelői hangszerek oly gazdag és változatos tárházat szemlélhetjük, mely nemcsak hazánkban, de külföldön ritkítja párját. Az összes réz- és fafuvó-, verő- és vonós hangszereken kívül soknemű váltaja található itt az ujjában annyira kedvelt és elterjedt mechanikai zenélő művekek, melyek semmiféle zeneismeretet nem igényelnek és melyekkel mindazonáltal bárki a legszebb zenedarabokat tetszése szerint eljátszhatja. — Szébb és alkalmasabb ajándékot alig képzelhetünk, mint oly tárgyat, mely nemcsak pillanattny meglepetésre van szánva, hanem ezélszerűsége és tartóssága folytán Állandóan emlékeztetben is marad.

Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök készséggel, Sztinyú harmonikáról szóló kölfön kiadásban megjelenő árjegyzéket is.

STERNBERG ARMIN HANGSZER-IPARTELEPE BUDAPEST,
VII. ker., Kerepesi-ut 36. sz.

IRODALOM, TUDOMÁNY, MŰVÉSZET

A „PÉCS” MELLEKLAPJA.

MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

A pécsi püspöki jogakademia tanrendeje

1890—1891. év II. felére.

A) Kötelezett tantárgyak.

1) Első évi jogi tanfolyam

(I. számú tanterem.)

1. *Római jog* (Pandekták); naponként csütörtök kivételével d. e. 9—10-ig; hétfőn, kedden, pénteken d. u. 3—4-ig; hetenkint 8 óra. *Dr. Friedl Károly* helyettes tanár.

2. *Egyetemes európai jogtörténelem*; naponként csütörtök kivételével d. e. 8—9-ig; hetenkint 5 óra. *Dr. Kosutány Ignác* nyilv. rend. tanár.

3. *Művelődési történelem*; hétfőn, kedden, szerdán és pénteken d. e. 10—11-ig; hetenkint 4 óra. *Rézbányay János* magántanár.

2) Második évi jogi tanfolyam

(II. számú tanterem.)

1. *Magyar magánjog*; naponként csütörtök kivételével d. e. 10—11-ig; hetenkint 5 óra. *Dr. Kopcsányi Károly* nyilv. rend. tanár.

2. *Magyar közjog*; naponként csütörtök kivételével d. e. 8—9-ig; és szombaton d. u. 3—4-ig; hetenkint 6 óra. *Dr. Bors Emil* nyilv. rend. tanár.

3. *Pénzügytan*; hétfőn, kedden, szerdán és pénteken d. e. 9—10-ig; hetenkint 4 óra. *Dr. Mihálffy Ernő* helyettes tanár.

4. *Tételes nemzetközi jog*; hétfőn, kedden, szerdán és pénteken d. u. 3—4-ig; hetenkint 4 óra. *Dr. Bors Emil* nyilvános rend. tanár.

3) Jogtudományi szaktanfolyam

(III. számú tanterem.)

1. *Magyar polg. törvénykezési jog*; naponként csütörtök kivételével d. e. 8—9-ig; hetenkint 5 óra. *Dr. Mutschenbacher Viktor* nyilv. rend. tanár.

2. *Büntetőjog*; naponként csütörtök kivételével d. u. 2—3-ig; hetenkint 5 óra. *Dr. Lukács Adolf* nyilv. rend. tanár.

3. *Magyar bíróadalom statisztikája folytonos tekintettel Ausztriára*; naponként csütörtök kivételével d. u. 3—4-ig; hetenkint 5 óra. *Dr. Schaurek Bódog* nyilv. rend. tanár.

A 8-ik félév a következő special-collegiumokból töltenendő ki:

B) Special-Collegiumok.

1. *Kereskedelmi ügyletek*; hétfőn, szerdán, szombaton d. e. 10—11-ig; hetenkint 3 óra. III. sz. tanterem. *Dr. Mutschenbacher Viktor* nyilv. rend. tanár.

2. *Szerzői jog*; kedden és pénteken d. e. 10—11-ig; hetenkint 3 óra. III. sz. tanterem. *Ugyanaz.*

3. *Telekkönyvi eljárás*; hétfőn d. u. 4—5-ig; hetenkint 1 óra. III. sz. tanterem. *Ugyanaz.*

4. *A tengeri szállítási és hajóközlekedés ügyletek*; pénteken d. u. 4—5-ig; hetenkint 1 óra. III. számú tanterem. *Ugyanaz.*

5. *Községi közigazgatás*; hétfőn, szerdán, szombaton d. e. 9—10-ig; hetenkint 3 óra. IV. sz. tanterem. *Dr. Schaurek Bódog* nyilvános rendes tanár.

6. *Statisztika elmélete*; kedden és pénteken d. e. 9—10-ig; hetenkint 2 óra. IV. sz. tanterem. *Ugyanaz.*

7. *Büntető eljárás*; hétfőn, kedden, szerdán és szombaton d. e. 9—10-ig; hetenkint 4 óra. IV. sz. tanterem. *Dr. Lukács Adolf* nyilv. rendes tanár.

8. *Bányajog*; pénteken d. e. 10—11-ig; kedden, szerdán és szombaton d. u. 3—4-ig; hetenkint 4 óra. IV. sz. tanterem. *Dr. Kopcsányi Károly* nyilvános rendes tanár.

9. *Közigazgatási politika*; hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 2—3-ig; hetenkint 3 óra. II. sz. tanterem. *Dr. Mihálffy Ernő* helyettes tanár.

10. *Államszámviteltan*; kedden és pénteken d. e. 11—12-ig; hetenkint 1 óra. II. sz. tanterem. *Ugyanaz.*

11. *Római örökösödési jog*; szerdán és szombaton d. u. 3—4-ig; hetenkint 2 óra. I. sz. tanterem. *Dr. Friedl Károly* helyettes tanár.

12. *Közegészségtan**; kedden és pénteken d. u. 2—3-ig; hetenkint 2 óra. I. sz. tanterem. *Dr. Kohárits Károly* magántanár.

13. *A legújabb kor történelme a francia forradalomtól*

napjainkig; hétfőn, kedden, szerdán és pénteken d. e. 8—9-ig; hetenkint 4 óra. IV. sz. tanterem. *Rézbányay János* magántanár.

C) Publikumok.

1. *A Lombard városok közjogi jelentősége a középkorban*; szombaton d. u. 2—3-ig; hetenkint 1 óra. I. sz. tanterem. *Dr. Kosutány Ignác* nyilv. rend. tanár.

2. *Az államhítel és adósságügy*; szombaton d. e. 9—10-ig; hetenkint 1 óra. II. sz. tanterem. *Dr. Mihálffy Ernő* helyettes tanár.

★ JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI KARRAL KAPCSOLATBAN

LEVŐ VIZSGÁLATI BIZOTTSÁGOK.

I. Első alapvizsgálati bizottság.

Elnök: *Dr. Szeredy József*, prodirector.

Másod-elnök: *Dr. Mutschenbacher Viktor*, jogtanár.

Bizottsági tagok: *Dr. Kosutány Ignác*,
Dr. Kopcsányi Károly,
Dr. Friedl Károly, } jogtanárok.

II. Második alapvizsgálati bizottság.

Elnök: *Dr. Szeredy József*, prodirector.

Másod-elnök: *Dr. Bors Emil*, jogtanár.

Bizottsági tagok: } *Dr. Lukács Adolf*,
} *Dr. Mihálffy Ernő*, } jogtanárok.

III. Jogtudományi államvizsgálati bizottság.

Elnök: *Dr. Szeredy József*, prodirector.

Másod-elnök: *Dr. Mutschenbacher Viktor*, jogtanár.

Beltagok:

Dr. Schaurek Bódog,
Dr. Lukács Adolf,
Dr. Kopcsányi Károly, } jogtanárok.

Kültagok:

Fekete Mihály, sz. kir. Pécs városának tisztí ügyésze.
Hinka László, püspöki jogtanácsos, köz- és váltó-ügyvéd.
Sávell Kálmán, kir. törvényszéki elnök.
Szükszay János, kir. tanácsos, kir. törvényszéki bíró.
Zsolnay György, kir. ügyész.

IV. Államtudományi államvizsgálati bizottság.

Elnök: *Dr. Szeredy József*, prodirector.

Másod-elnök: *Dr. Kosutány Ignác*, jogtanár.

Beltagok:

Dr. Bors Emil,
Dr. Schaurek Bódog,
Dr. Mihálffy Ernő } jogtanárok.

Kültagok:

Aidinger János, kir. tanácsos, sz. kir. Pécs városának polgármestere.

Dragonescu Döme, kir. tanácsos, pénzügyi igazgató,
Koszlits Szilárd, köz- és váltó-ügyvéd.

Majorossy Imre, sz. kir. Pécs városának főjegyzője.

Pilch Antal, kir. ítélő táblai bíró.

Felélés szerkesztő és lapfőigazgató:

FEILER MIHALY.

Olcsó és jó tűzifa.

10 forint

egy méter-öl,
vagyis 4 köbméter

hasábfá

házhöz szállítva kapható

Pintér József

fakereskedésében.

Legfinomabb

valódi angol rum,

valamint kitűnő minőségű

belföldi rum,

kiváló finom

orosztea,

tesztütemények, továbbá valódi francia, vagy mint

belföldi cognac

nagy választékban; a legolcsóbb áron

fűszer- és gyarmataruk

3 klg. bevasárlásért

jelentékenyen olcsóbb áron.

KÖSZLÉNY

fűszerkereskedésében váro-ház-épület.

Pécs szabad kir. város törvényhatósági közutaira 1891. és 1892. években szükséges kavics szállításának és a bányatelepi ut kiépítési munkálatainak biztosítása érdekében 1891. évi január hó 15-én megejtett árlejtés kielégítő eredményre nem vezetvén — ugyanezen szállítások és munkálatok kiadása iránt **1891. évi február hó 1-én délelőtt 10 órakor** zárt ajánlati tárgyalással egybekötött újabb nyilvános árlejtés megtartása határozatotott el.

Szükséges pedig évenként:

1) **A város belterületén** (a vámházakon belül) levő közutakra **3520** köbméter kavics.

2) **A város külterületén** levő közutakra **2960** köbméter kavics.

3) Kiépítettük ugyanezen évenként a bányatelepi közútból **166** méter hosszú utszakasz.

4) Kikialtási és egységár:

egy köbméter kavics előállítása és szállítása a **város belterületén** levő közutakra **1 frt 80 kr**; a **város külterületén** levő közutakra **2 frt 20 kr**; a bányatelepi közuton **egy □ méter út** megépítése a szükséges tört kővel, kavicsal és murvával **90 kr**.

A mely uttal megjegyeztetik, hogy a tört kő, kavics és murva előállításához szükséges bányákat vállalkozónak e célra a város közönsége ingyen bocsájta rendelkezésére.

Felhivatnak tehát a versenyezni óhajtok, hogy ezen szállítások és munkálatok elvállalására vonatkozó **7500 frt** készpénzzel, vagy ennek megfelelő óvadékképes magyar értékpapirokkal ellátott zárt ajánlataikat legkésőbb **1891. évi január hó 31-én délután 5 óráig** Pécs sz. kir. város polgármesteri hivatalában nyújtsák be; avagy pedig a megfelelő bánatpénzzel a nyilvános árlejtésen 1891. évi február hó 1-én délelőtt 10 órakor a városi aljegyzői hivatalban (városház I. emelet 23. számú ajtó) jelenjenek meg.

A szabálytalanul kiállított zárt ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A részletes árlejtési feltételek Herbert János h. tanácsnoknál a mai naptól kezdve a hivatalos órák alatt átvehetők.

Végül az illetékes hatóság fenntartja magának a jogot, hogy a legelőnyösebb ajánlattevők közül azt bizza meg a vállalattal, a ki minden tekintetben a legtöbb biztosítékot nyújtja.

Pécsen, 1891. évi január hó 16-án.

Aidinger János s. k.,

kir. tanácsos, polgármester.

1978/1890.

H I R D E T M É N Y.

3366

Pellérd községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX. és az 1889: XXXVIII. t. cikkek értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadatván ez azon felszólítással tétetik közzé, hogy

1. mindazok, a kik az 1866: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889: XXXVIII. t. cikk 7. §-a alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket azok pedig, a kik valamely tehertétel átvételének az 1886: XXIX. t. cz. 22. § illetve az 1889: XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1891. évi június hó 30-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított keresetük annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ai eseteiben — ide értve az utóbbi szakasznak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyeztetése ellenében ellentmondással élni kívánnak, ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1891. évi június hó 30-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a fentebbi 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, az e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis az **1891. évi június hó 30-ik** napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett 3-ik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak — az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Pécsen, 1890. decz. 30. án.

Lukrits István,

kir. törvényszéki bírós.

Arverési hirdetés.

Alulírott kir. közjegyző által ezenel közhírre tétetik, hogy Baranya megye Árvaszékének 17057/II 1890 sz. végzése folytán Bodonyban elhalt néhai Szabó Juli férjezett Bögri Gáborné hagyatéki ingatlanai és pedig a bodonyi 21. sz. tjkvben felvett I. 26. helyszin. 24. sorszámú ház és 24b sz. házzal közös udvar, úgy $\frac{3}{16}$ telek 1891. évi február hó 26-án délelőtti 9 órakor Bodony község házánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek mellett el fognak adatni.

1. Úgy a ház, mint az egyes fekvőségek külön fognak árverés alá becsáttatni.

2. A venni szándékozók a házra

80 frtot, a 275. helyszin. számú fekvőségre 10 frtot, a 303. helyszin. számú fekvőségre 20 frtot, az 504. helyszin. számú fekvőségre 20 frtot, a 605. helyszin. számú fekvőségre 10 frtot, a 615. helyszin. számú fekvőségre 20 frtot, a 609. helyszin. számú fekvőségre 5 frtot és végre az erdő és legelő illetményre 20 frtot bánatpénzül letenni kötelesek, mely nekik az utolsó fizetési részletbe fog beszámíttatni,

3. A kikiáltási ár minden egyes fekvőségenél a fentebbi bánatpénznek tizszerese, melyen alul az ingatlanok el nem adatnak.

4. A vevők a vételár első részletét az árverés napjától számított 2 hónapra, a második részletét 4 hónapra, a harmadik részletet pedig 6 hónapra, tehát

az egész vételár egy fél év alatt Baranyamegye gyámpénztárába kötelesek az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt lefizetni.

5. Ha a vevők a fizetési határidőket be nem tartanak, kárukra és veszélyükre újabb árverés fog tartatni, melyen az ingatlanok becsáron alul is el fognak adatni.

6. A vevőkkel külön szerződés fog kötöttni, melyek alapján a tulajdonjog részükre a vételár kifizetése után fog teleggnyilvleg bekebelezettni. A szerződésekben felmerülő összes költségeket és illetékeket a vevők kötelesek megfizetni.

7. A háznak vevője köteles azt azonnal tüzkár ellen biztosítani.

Pécsent, 1891. január 14-en.

Bánffay Simon kir. közjegyző.

„Mit hozzon a kis Jézuska?”

Nem kevés gondot okoz ez a kérdés mindazoknak, kik szeretneiket a közeledő karácsonyi és újváji ünnepek alkalmára valamely igazán kedves ajándékkal akarják meglepni. Kedvesebb és czélszerűbb ajándék nem létezik, mint valamely zeneeszköz. Hisz tudvalevő, hogy a művészetek összes ágai közt a zene az, amely leginkább hat a lélekre s mely a kedélyt felvidítani képes. Különösen érezhető a zene jótékonyága a tél idején, midőn a természet zordonsága kedélyünkét ugys lehangolja. Ilyenkor egy hangszer a családi körben valóságos jótémény. E szempontból helyén valónak találom a t. cz. közönség figyelmét hangszeriparcellélem kiállítására felhívni. A fentebbi berendezett főraktárban a

Nagy képes arjegyzéket ingyen és hőrmennyig küldök keszéggyel, Szilágyi harmonikáról szóló külön kiadásban megjelent arjegyzék is.

jelenleg létező összes zenekarbeli s műkedvelői hangszerek oly gazdag és változatos tárházat szemlélhetjük, mely nemcsak hazánkban, de külföldön ritkítja párját. Az összes rez- és fafuvó, verő- és vonós hangszereken kívül soknemű válfaja található itt az újabb annyira kedvelt és elterjedt mechanikai zenélő műveknek, melyek semmiféle zeneismeret! nem igényelnek és melyekkel mindazonáltal bárki a legszebb zenedarabokat tetszése szerint eljátszhatja. — Szébb és alkalmasabb ajándék alig képzelhetünk, mint oly tárgyat, mely nemcsak pillanatnyi meglepetésre van szánva, hanem czélzerűsége és tartóssága folytán állandóan emlékeztetben is marad.

STERNBERG ARMIN HANGSZER-IPARTELEPE BUDAPEST,

VII. ker., Kerepest-ut 36. sz.

Legdrágább munkák
olcsó árak mellett
KÖNYVNYOMDÁI MUNKÁK
ENGEL LAJOS
KÖNYVNYOMDÁI MUNKÁK
Könyvek bekötése gyorsan és olcsón eszközölhető.

MARIACZELLI
gyomoreszettek

készítve BRADY C. védjeggyel az orosz-
gyomoreszettekben (Morvaország)
Ellenőrzött, Magyarországi és oroszországi
gyógy- és szentgyógyászati célokra. Csak a
valólegyenet és alacsony ártólott készítmény való.
Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kétzeres) 70 kr.
Az utolsó részek nyilvánosságra vannak hozva.
Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kétzeres) 70 kr.

18875/890.

Hirdetés.

3368

N.-Ürögh községnek telekkönyvi betétei az 1886. XXIX. és az 1889. XXXVIII. t. cikkek értelmében elkészítettvén, és a nyilvánosságnak átadatván, ez azon felszólítással tétetik közé, hogy

1. mindazok, a kik az 1886. XXIX t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide érteve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, — valamint 1889. XXXVIII. t. cikk 7. §-a alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, a kik valamely tehertétel átvitelének az 1886. XXIX t. cz. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. cz. 15. § a alapján való m-llözését megtámadni kívánják, e végből kereseteket hat hónap alatt, vagyis az **1891. évi június hó 30.** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után indított keresetük annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ai eseteiben — ide érteve az utóbbi szakasznak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyeztetése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1891. évi június hó 30-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő letelte után ellentmondásuk tőblé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy azok, a kik a fentebbi 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, az e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis az **1891. évi június hó 30-ik** napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelemzetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak — az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Pécsent, 1890. december 31.

Lukrits István kir. tvszéki biro.

Hirdetmény.

Gyöd községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX. és az 1889: XXXVIII. t. cikkek értelmében elkészítettvén, és a nyilvánosságnak átadtván, ez azon felszólítással tétetik közzé, hogy

1. mindazok, a kik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889: XXXVIII. t. cikk 7-ik §-a alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, a kik valamely teherétel átvételének az 1885: XXIX. t. cz. 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1891. évi június hó 30-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított keresetük annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ai eseteiben — ide értve az utóbbi szakaszok az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyeztetése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1891. évi június hó 30-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk figyelembe vételni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a fentebbi 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, az e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis az **1891. évi június hó 30-ik** napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak — az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Pécsett, 1890. decz. 30-án.

Lukrits István, kir. törvészéki bíró.

Eladó ház.

3363

Dárdán, a főutcában s az ottani kir. járásbírósi épület közvetlen szomszédságában levő házamat melléképülettel, udvar, kert és egy hold legelőfölddel együtt eladni szándékozom.

Ajánlatokat ide kérek czímezni:

Feldl István,
m. árvászéki tiszok Pécsett.

"LEGRIFTON"

a legjobb szivarka-papír.

Kapható:

ALT és BOHM kereskedésében PÉCSETT

Jó alkalom.

Ezennel van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy felszaporodott készletünk folytán áruraktárunk egy részéből

végeladást

tartunk és ajánljuk becses figyelmébe dúsan felszerelt raktárunkat, mindennemű ruhaszövetekben, fekete ternők és cachemirok, vásznak, asztalneműk, szőnyegek, paplanok, ablakfüggönyök, ágyterítők, kész uri és női fehérneműk, teljes menyasszonyi felszerelések, valamint női köpenyek, felöltők, legújabb alaku mantillok, esőköpenyek, otthonkák, muffok, boák és prémgallérok, ugymint e szakba vágó minden cikkekből.

Mint hogy ritkán nyílik alkalom ilyen árucikkeknak tetemesen leszállított áron való bevásárlására, ajánljuk különösen

alkalmi ajándékokra

alkalmas cikkeket és kérjük becses meglőbbi látogatását vagy megbízását, melynek jutányos és lelkiismeretes eszközölésére a szokott kiváló gondot fordítandjuk.

Vidékre kívánatra mintákkal bérmentve szolgálunk és megrendeléseket pontosan eszközölünk. Tisztelettel

KREINER és KRAUSZ

3303

Pécsett, Király-utca 5. sz.

Mindenben nagy választék!

Báli virágok, legyezők, fejdíszek. Legújabb ruhadíszek, csipkék és csipke-szövetek ruhákra,

selyem báli kendők és illatszerek. — Férfi báli ingek, nyakkendők, olaqueok!!! és belépők.

Mintákkal is szolgálunk.

Pontos kiszolgálás!

TELÉSESTÁRSÁG

LEDERER MANÓ

kárpitos és díszítő

Király-utca 21. PÉCSETT
Ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák elvégzésére: izléses és oléso arak mellett; továbbá

kész barnitúráit, ottománok, divánok

és madracokat

legjobb minőségű anyagokból készítve. Valéki megrendelések lelkisimertesen és gyorsan eszközöltek.

Vidékre minták bérmentve küldetnek.